

Destinasyon Yönetimi Projesi Kapsamında Dalaman Havzasında Yer Alan Suya Dayalı Rekreasyon Faaliyetlerinin Markalaştırılması Önerisi

*Ali TÜRKER, **F.Özlem GÜZEL, *Gülay ÖZALTIN TÜRKER, *Feridun DUMAN

*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Ortaca MYO Muğla/TÜRKİYE

**Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi Antalya/TÜRKİYE

Özet

“Varılacak yer” (TDK, 2012) veya “farklı doğal özellikleri veya çekicilikleri olan ve ziyaretçilerin ilgisini çeken yer” (Coltman, 1989: 48) olarak tanımlanan destinasyonların yönetimi ve pazarlanması, günümüzde turizm literatürü açısından ilgi çeken konular arasında yer almaktadır. Ancak destinasyonun siyasi olarak sınırları çizilmiş bir bölgeden ziyade turistik kaynakların kümelendiği bir coğrafi alanı ifade etmesi bu bölgelerin yönetiminde ve pazarlanmasında farklı yerel yönetim birimlerinin ve STK’ların birlikte hareket etmesini zorunlu kılmaktadır. Dalaman havzası sınırları Muğla ilinde yer alan Dalaman, Ortaca ve Köyceğiz belediyelerini kapsamaktadır. Dalaman ilçesi sınırları içerisinde yer alan bir uluslararası havaalanı sayesinde bölgeye gelen turistler tatillerini bölgede yer alan konaklama işletmelerinde değerlendirmekte ve bölgenin tarihi ve turistik değerlerinden faydalanmaktadırlar. Bu çalışma başta Dalaman havzası sınırları içerisinde kalan üç belediye olmak üzere, bölgede yer alan turizm işletmeleri temsilcileri, turizm amaçlı STK’lar ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi öğretim elemanları tarafından yürütülen Dalaman Havzası Destinasyon Yönetim Projesi sonuçlarına dayanmaktadır. Proje kapsamında gerçekleştirilen toplantılar zincirinde bölgede yer alan suya dayalı rekreasyon faaliyetlerinin ön plana çıkarılarak markalaştırılması ve böylelikle bölgenin pazarlanmasında bu faaliyetlerden faydalanılması gerektiği sonucuna varılmıştır. Proje kapsamında bölgeyi tanımlamak için “Turkish Water Land” isminin kullanılması ve gerekli yatırım ve harcamaların gerçekleştirilmesi amacıyla üç belediyenin bir protokol imzalaması konularında fikir birliğine varılmıştır. Bölgede suya dayalı rekreasyon faaliyetlerine kaynak oluşturabilecek; Dalaman Çayı, Köyceğiz Gölü, İztuzu ve Sarıgerme plajları, Ekincik ve Sarsala koyları, termal sular ve Köyceğiz gölünü denize bağlayan bir kanal bulunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: destinasyon yönetimi, dalaman havzası, suya dayalı rekreasyon faaliyetleri

A Proposal of Branding Water-Based Recreational Activities Within The Destination Management Project in The Dalaman Basin, Muğla, Turkey

***Ali TÜRKER, **F.Özlem GÜZEL, *Gülay ÖZALTIN TÜRKER, *Feridun DUMAN**

*Muğla Sıtkı Kocman University, Ortaca Vocational School, Muğla/TURKEY

**Akdeniz University, Faculty of Tourism, Antalya/TURKEY

Abstract

"Arrival place" (TDK, 2012) or "a place that has different natural features or attractions where visitors are interested in visiting" (Coltman, 1989: 48) were defined as destination. Nowadays this is one of the topics that attention is paid to in tourism literature. However, destination is drawn in a regional boundaries rather than political boundaries where tourist resources in a geographic area are clustered. This in turn necessitates the different local government units and non-governmental organizations (NGOs) in acting management and marketing together. Dalaman basin boundaries cover Dalaman, Ortaca and Koycegiz municipalities in the province of Mugla. Dalaman international airport is located in the area that tourists have an easy access to reach accommodation establishments soon after they land and tourists further benefit from the region's historical and touristic values.

This study has primarily presented the findings regarding Dalaman Basin Destination Management Project involving these three municipalities, the tourism business representatives, NGOs and Mugla Sıtkı Kocman University lecturers. Through this consecutive meetings among these parties involved, a main conclusion has drawn upon water-based recreational activities should be focused and these activities should be used in marketing the region. Further to this conclusion, these water-based activities should be branded. Within this destination management project, "Turkish Water Land" was proposed as a brand name to describe the region's water-based activities. The three local authorities of the Dalaman basin unanimously agreed upon a protocol stating the roles and allocation of investments and expenditures required. Water based recreation activities are located in the region as follows: Dalaman river, Koycegiz lake, Iztuzu and Sarigerme beaches, Ekin and Sarsala bays and Dalyan canal.

Key Words: destination management, dalaman basin, water-based recreational activities

Giriş

Dünya turizm hareketleri gün geçtikçe katlanarak artmaktadır. Dünya Turizm Örgütü (DTÖ) verileri, yılda bir milyarın üzerinde insanın turizm amaçlı seyahatlere katıldıklarını ortaya koymaktadır. Turist çeken bölgeler açısından durum değerlendirildiğinde ise her ülke veya destinasyonun daha fazla turist çekebilme için farklı çalışmalar gerçekleştirdikleri görülmektedir. Gerek ülke bazında gerekse bölgesel bazda gerçekleştirilen bu faaliyetler ilgili destinasyonun uluslararası turizm hareketlerinden mümkün olduğu kadar fazla pay almasını ve rakipleri karşısında bir adım öne çıkmasını amaçlamaktadır. Ancak bu süreçte karşılaşılan en temel sorunlardan biri de örgütlenmedir. Pazarlanılmak istenilen destinasyonda birden çok kurum ve kuruluşun yer alması, aynı amaç için hareket ediyor olsalar dahi birbirleri ile koordinasyonsuz faaliyetler gerçekleştirmeleri, gerçekleştirilmek istenen faaliyetlere ilişkin yerel yönetim, kurum ve kuruluşların görev ve yetki çatışmaları yaşamaları, turizm yatırımlarının yüksek finansal kaynak gerektirmesi nedeniyle tek bir işletme ya da kurumun kendi başına üstesinden gelemeyeceği maliyetlerin ortaya çıkması gibi pek çok sorun destinasyonlara ilişkin yönetim örgütlerinin kurulmasını zorunlu kılmaktadır. Bir destinasyonda kurulacak yönetim örgütü, destinasyona yönelik olarak pek çok yönetsel faaliyeti üstlenebilecektir. Destinasyonda yer alan işletme, kurum ve kuruluşların bir araya getirilmeleri, koordinasyonları ve finans havuzlarının oluşturulması, alternatif finans kaynaklarının yaratılması gibi faaliyetlerin yanı sıra destinasyona yönelik ürün ve marka geliştirilmesi, geliştirilen ürün ve markanın belirlenen hedef pazarlarda tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi gibi pek çok faaliyet destinasyon yönetim organizasyonları ile etkin bir biçimde sağlanabilmektedir. Dünyada özellikle Avustralya ve İngiltere destinasyonlarında benimsenen destinasyon yönetim projeleri bu amaçlar doğrultusunda gerçekleştirilmişlerdir. Ülkemizde de çoğunlukla kamu kurum ve kuruluşlarını öncülüğünde farklı çalışmalar bulunmaktadır. Bodrum, Antalya, Marmaris gibi destinasyonlar benzer projelerin geliştirildiği destinasyonlara örnek verilebilir.

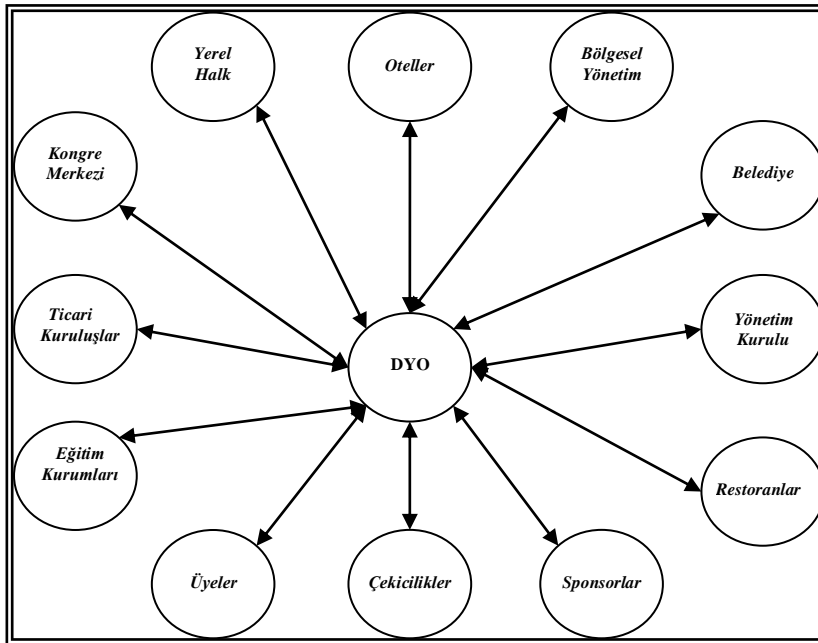
Dalaman Havzası Destinasyon Yönetim Projesi, Muğla ilinin Ortaca, Köyceğiz ve Dalaman belediyelerini içerisinde alan bir projedir. Söz konusu üç belediye sınırları içerisinde kalan turizm işletmeleri ile kamu kurum ve kuruluşlarını bir araya getirilerek bölgeye yönelik turizm faaliyetlerinin tek bir elden kontrolü ve böylelikle bölgedeki turizm faaliyetlerinin kontrollü gelişiminin sağlanması temel amaçtır. Halen devam etmekte olan proje geliştirme sürecine, çalışma içerisinde belediyelerin etkin rol oynaması nedeniyle, 2014 yerel seçimleri sonuna kadar ara verilmiştir. Şuana kadar gelinen süreçte bir durum analizinin yapılması, turizm paydaşlarının bir araya getirilmesi ve üç belediyenin olası yatırımlarda nakdi ve aynı katkılarının sağlanabilmesi için bir protokol hazırlanması ve imzalanması aşamaları gerçekleştirilmiştir. Bu süreç içerisinde ayrıca, Dalaman Havzası içerisinde suya dayalı rekreasyon faaliyetlerinin önemli bir potansiyele sahip olduğu görülmüş ve bu nedenle bölgeye yönelik olarak gerçekleştirilecek turizm yatırım, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinde bu unsurun ön plana çıkarılmasına karar verilmiştir. Turistik ürün çeşitliliğini arttırmak amacıyla suya dayalı faaliyetlere ilişkin yatırımlara öncelik verilmesine ve destinasyon adının Turkish Water Land olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

Destinasyon Yönetim Projesi

Turizmi oluşturan unsurlar içinde mekansal alan ile bütünleşen hizmet gurubu ‘varış bölgesi’ anlamında “destinasyon” olarak ifade edilmektedir (Cengiz, 2011). Günümüzde bir

acente hizmeti, bir konaklama hizmeti gibi turistik ürün olarak değerlendirilen destinasyonlar hakkında yapılan araştırmalar incelendiğinde bu alandaki çalışmaların; destinasyon pazarlaması, destinasyon yönetimi ve destinasyon markalaması başlıkları altında toplandığı görülmektedir. 2010-2012 yılları arasında bu başlıklar altında toplam 12090 araştırma yapılmıştır. Bu araştırmaların 6010 tanesi ise destinasyon yönetimi konusunda gerçekleştirilmiştir (Morrison, 2013:7). Dünya literatüründe bu denli büyük ilgi gören Destinasyon Yönetimi kavramı Dünya Turizm Örgütü (DTÖ) tarafından da değerlendirilmiş ve örgüt destinasyonların bir turistik ürün gibi pazarlanabilmesini kolaylaştırmak amacıyla Destinasyon Yönetim Organizasyonları kurulması yaklaşımını benimsemiştir. DTÖ, destinasyon yönetim örgütlerini, destinasyonları yönetmek ve pazarlamaktan sorumlu örgütler olarak tanımlamakta ve ulusal, bölgesel ve kent/kasaba düzeyinde turizmin yönetimi ve pazarlanmasından sorumlu örgütler olmak üzere üç farklı yapılanma önermektedir (Presenza vd., 2004:2-6).

Şekil 1. Destinasyon Yönetim Organizasyonlarının Paydaşları

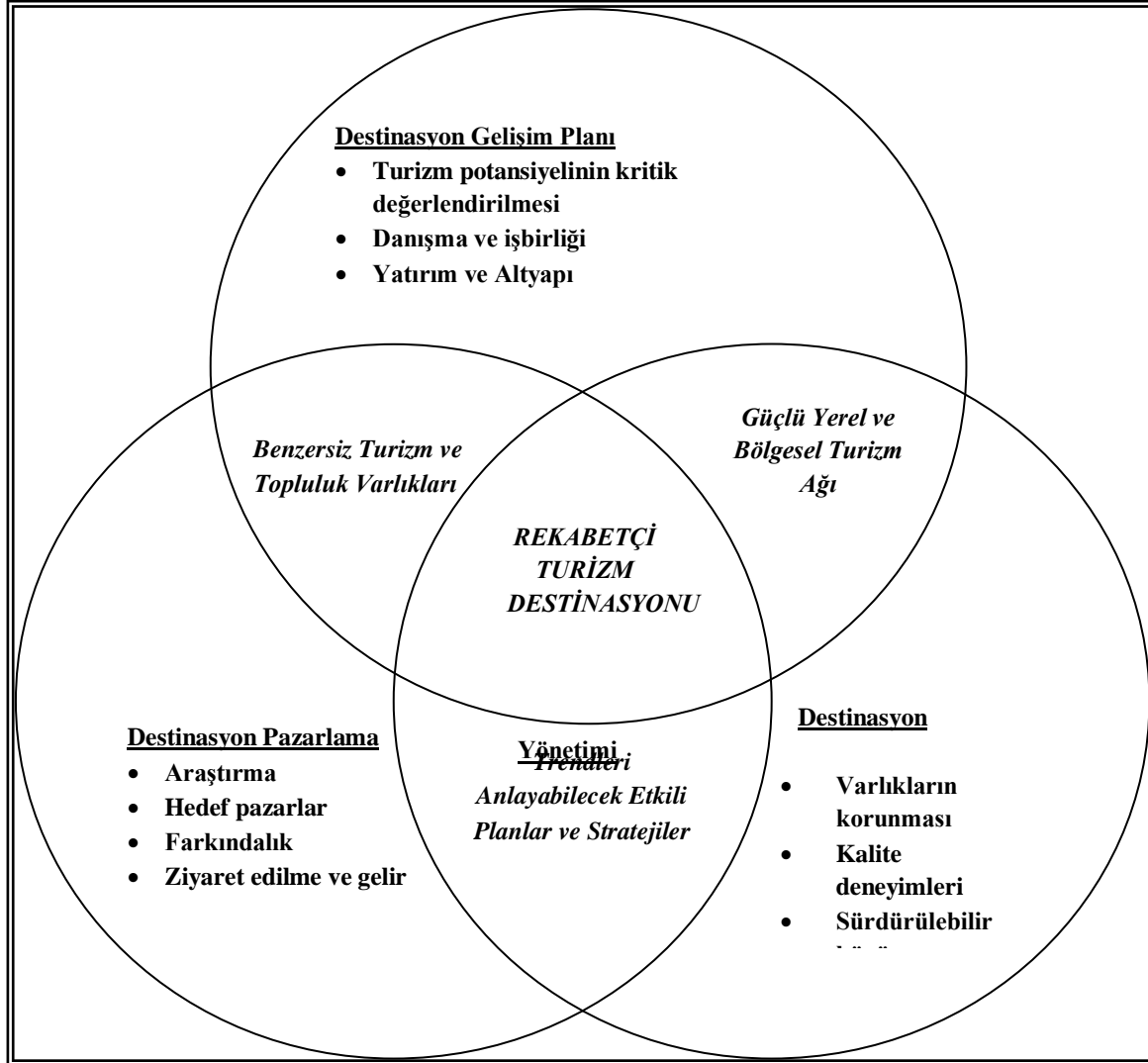

Kaynak: Sheehan, R., Ritchie, J.R. B., Destination Stakeholders Exploring Identity and Salience, *Annals of Tourism Research*, 32 (3),711–734, 2005.

Bir bölgenin turizm ürünü olarak geliştirilmesi ve pazarlanması o bölgede yer alan pek çok kurum ve işlemenin birlikte hareket etmesi zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir. Bir destinasyonda yer alan; kamu kurumları, sivil toplum örgütleri, turizm işletmeleri, yerel yönetimler gibi pek çok kurum ve kuruluş destinasyon yönetimi sürecinde koordine hareket etmek zorunda kalmaktadır. Bir birinden bağımsız, kendi içlerinde rekabet halinde olan ya da birbirini tamamlayıcı özellikte olan bu bileşenlerin işbirliği içerisinde tek bir örgüt çatısı altında toplanarak ortak hareket etmeleri bir tür zorunluluktur (Özdemir, 2008:45). Destinasyonda yer alan paydaşlar olarak adlandırılabilir bu kurum ve kuruluşlar Sheehan ve Ritchie (2005:728) tarafından Şekil 1'deki gibi ifade edilmiştir.

Destinasyon Yönetim Organizasyonları, her ne kadar adlarında “yönetim” kelimesi bulunsa da daha çok destinasyonun pazarlama faaliyetleri ile ilgilenen örgütlerdir (Güripek, 2013; 57). Bununla birlikte DYÖ’lerin görevlerini bir taraftan içsel açıdan yönetime yönelik, dışsal açıdan ise pazarlama faaliyetlerine yönelik olmak üzere iki başlık altında değerlendirmek mümkündür. DYÖ’lar içeriye dönük olarak; bölgedeki insan kaynaklarının geliştirilmesi, yatırımlara finans sağlanması, kaynakların yönetilmesi, kriz yönetimi, paydaşların koordine edilmesi, destinasyona yönelik araştırma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi gibi görevler üstlenmektedir. Dışsal açıdan ise destinasyonun markalaştırılması, destinasyon imajının oluşturulması, ürün geliştirme, marka konumlandırma, stratejik pazarlama faaliyetleri gibi görevlerin sıralanması mümkündür (Prezenza vd., 2005:5).

Destinasyonların sınırları çoğu zaman bölgenin siyasi yönetimiyle paralellik göstermeyebilmektedir. Bir ya da birkaç kasabanın bir arada düşünülmesi gereken destinasyonlar olabileceği gibi birkaç şehir sınırlarına dağılmış destinasyonlardan da söz etmek mümkündür. Dolayısıyla destinasyonlarda yetkili tek bir kurum üzerinden yönetim ve pazarlama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi mümkün olmamaktadır. Her ne kadar kimi kurumlar DYÖ’larda liderliği üstlenseler de tüm paydaşların aktif katılımı destinasyonun yönetimi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, klasik yönetim yaklaşımlarından farklı olarak her destinasyonda, destinasyonun kendine özgü koşulları göz önünde bulundurularak özgün yönetim yaklaşımlarının geliştirilmesi daha doğru olacaktır (Schauman, 2005: 3). Bununla birlikte dünyada gerçekleştirilen belli başlı Destinasyon Yönetim Projesi (DYP) örnekleri her ne kadar her destinasyonun öznel yapıları dikkate alınarak oluşturulmuş olsa da belli başlı temel başlıkların üzerinde durulması gerektiğini ortaya koymaktadır. Şekil 2’de iki ayrı destinasyon yönetim planı çalışmasından derlenerek oluşturulmuş bir çizim bulunmaktadır. DYP gerçekleştirilirken dikkat edilmesi gereken temel unsur planın ana hedefinin “Rekabetçi Turizm Destinasyonu” yaratmak olduğudur. Yapılacak her faaliyetin ve atılacak her adımın destinasyonun rekabetçiliğini geliştirmeye yönelik katkı sağlaması gerektiği unutulmamalıdır. Rekabetçi bir Turizm Destinasyonu yaratabilmek için ise; benzersiz turizm ve topluluk varlıklarının (yerel kültüre ait unsurlar kastedilmektedir) değerlendirilmesi, güçlü bir turizm ağının oluşturulması ve dünyada gelişen turizm trendlerini yakalayabilecek etkili turizm planları ve stratejilerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Tüm bunların gerçekleştirilebilmesi için ise sürdürülebilir büyümeyi ve yerel varlıkların korunmasını sağlayacak bir destinasyon yönetiminin oluşturulması, oluşturulan DTÖ ile destinasyon gelişim planının hazırlanması ve geliştirilen destinasyon ve destinasyona ait ürünlerin etkin pazarlama stratejileri ile turizm pazarına sunulması gerekmektedir.

Şekil 2. Destinasyon Yönetim Planı Modeli

Kaynak: Lowler, B., Philpot, O., Central Coast Destination Management Plan for Tourism, pp.6, New South Wales Australia, 2010; A National Framework For Best Practice Destination Management Planning, pp. 5, Australian Tourism Ministry, 2007.

Destinasyon Yönetim Planlaması ulusal ya da bölgesel, kamu ya da özel kuruluşların liderliğinde gerçekleştirilebilmektedir (Yeşiltaş, 2013:40-46). Her destinasyon kendisine özgü örgütlenme koşullarını değerlendirerek bir Destinasyon Yönetim Organizasyonu geliştirmekle beraber gerçekleştirilen modeller incelendiğinde süreç açısından benzerlikler gözlemlenmektedir. Destinasyon Yönetim Planlaması sürecini sekiz adımda sıralamak mümkündür. (1) “*Mevcut Durumun Belirlenmesi*” olarak da adlandırılabilir ilk adımda destinasyona yönelik araştırma ve değerlendirmeler gerçekleştirilmektedir. Arz ve talep analizleri, SWOT analizi gibi analiz türleri yardımı ile destinasyonun mevcut durumunun tespiti bu aşamada gerçekleştirilmektedir. (2) “*Paydaşların Tanımlanması*” aşamasında ise birinci aşamada gerçekleştirilen analizlere de bağlı olarak destinasyonda tespit edilen paydaşların belirlenmesi gerçekleştirilmektedir. Kamuya bağlı turizm örgütleri, STK’lar, eğitim kurumları, turizm işletmeleri, yerel yönetimler gibi destinasyonda yer alan ve

destinasyona ilişkin bir yönetim projesinde yer alması gereken paydaşların eksiksiz tespit edilmesi ve mümkün olduğu kadar tamamının projeye dahil edilmesi projenin başarısı açısından büyük önem taşımaktadır. (3) “*Paydaşlarla İstişareler*” aşamasında katılımı sağlanan paydaşlarla görüşmeler gerçekleştirilmelidir. Bu aşamada görüşmelerin toplantılar zinciri şeklinde düzenlenmesi, paydaşların katılımlarının sağlanması, toplantıların beyin fırtınası yöntemi ile gerçekleştirilmesi ve her toplantının kayıt altına alınması önem taşımaktadır. Destinasyona ilişkin fikirler, projeler, paydaşların olası projelere sağlayabilecekleri katkılar gibi pek çok şey bu toplantılarda değerlendirilebilecektir. Ayrıca bu toplantılarda destinasyona ilişkin DY0'nun da nasıl kurulması gerektiği değerlendirilebilecektir. Dördüncü aşama (4) “*Stratejik Tercihler*” aşamasıdır. DY0'nun nasıl bir modelle kurulabileceği, destinasyona ilişkin hangi unsurların ön plana çıkarılmasının daha doğru olacağı, hangi pazar bölümünün hedefleneceği gibi tercihler bu aşamada karar verilmesi gereken başlıklardan bazılarını oluşturmaktadır. Üçüncü aşamada gerçekleştirilen beyin fırtınaları sayesinde ortaya çıkan fikir havuzları bu aşamada elemeye tabii tutulmakta ve tercih edilen fikirler üzerinde stratejik kararlar bu aşamada verilmektedir. (5) “*Destinasyon Yönetim Planı*” aşamasında önceki aşamalardan elde edilen veriler doğrultusunda DYP oluşturulmaktadır. Ancak bu aşamada dikkat edilmesi gereken temel hususlardan biri de DYP'nin destinasyonda var olan turistik olmayan gelişim planları ile paralelliğinin kurulması gerekliliğidir. Bölgedeki diğer sektörlerin gelişiminin engellenmemesi ya da zarar görmemesi sağlanmalıdır. Sonraki aşama (6) “*Liderlik*” aşamasıdır. Destinasyon Yönetim Organizasyonları pek çok paydaşın birlikte hareket etmesini gerektiren organizasyonlardır. Ancak bu birlikteliğin sağlanabilmesi için paydaşlardan birinin liderlik rolünü üstlenmesi gerekmektedir. Destinasyonun sahip olduğu özel koşullarına göre bölgede yer alan bir kamu kurumu, turizm örgütü, yerel yönetim ya da turizm işletmesi liderlik için tercih edilebilir. Belirlenen lider diğer paydaşlar arasında iş organizasyonunun sağlanması, süreçlerin ve kaynakların yönetilmesi gibi görevler üstlenecektir. (7) “*Kaynak*” aşaması ise Destinasyon Yönetim Planlamasının en önemli aşamalarından biridir. Zira pek çok yatırım finansal veya finansal olmayan kaynaklara ihtiyaç duymaktadır. Bu kaynakların nerelerden sağlanacağı başlı başına bir sorun teşkil etmektedir. Paydaşların öz kaynaklarının kullanımı mümkün olabilir. Bu durumda ortak bir bütçe havuzu oluşturulması veya paydaşların ortağı olduğu bir “Tanıtım Şirketi” kurulması mümkündür. Ancak öz kaynakların yeterli olmaması durumunda ulusal ve uluslararası kuruluşların desteklerinin alınması da gerekebilmektedir. Bu durumda kalkınma ajansları, AB proje destekleri, bakanlık destekleri gibi kaynaklar değerlendirilebilecek kaynaklardandır. (8) “*Gözden Geçirme*” aşaması, sürecin son aşamasını oluşturmaktadır. DY0 kurulduktan sonra atılan adımların sürekli olarak gözden geçirilmesi, hedeflerden sapmalar olması durumunda sürecin ya da hedeflerin revize edilmesi gerekebilecektir. Bir organizasyonun kurulmasının sadece başlangıç olduğu, sürecin sürekli olarak gözden geçirilmesi gerektiği unutulmamalıdır (Australian Tourism Ministry, 2007; Prideaux, 2009:22; Güripek, 2013:66; Morrison, 2013:5-6).

Dalaman Havzası

Dalaman, ülkemizin güney batısında yer alan Muğla iline bağlı bir ilçedir. Dalaman Havzası aslında coğrafi bir terim olarak Dalaman Çayı'nın sahip olduğu havzayı ifade etmektedir. Dalaman Çayı toplam uzunluğu 229 km, havzası 3.400 km² olan suyu bol bir çaydır (Özdemir vd., 2007:31). Tarihi coğrafya açısından incelendiğinde Dalaman Çayı'nın bugün bölgede yer alan Köyceğiz, Ortaca ve Dalaman belediyelerinin kapsadığı alanın coğrafi oluşumunda büyük etkisi olduğu görülmektedir. Tarihi süreç içerisinde dönem dönem yatağı

değişen çay, bölgede yer alan üç ilçenin tamamında etkili olmuştur. Bu nedenle günümüzde “Dalaman Havzası” ifadesi sadece Dalaman Çayı’nın günümüzdeki yatağını ve çevresini kapsamamakta, tarihteki eski yatağını da ifade etmektedir. Çayın adını alan Dalaman Belediyesi yaklaşık 35bin kişilik bir nüfusa sahip olup günümüzde Marmaris – Fethiye hattını ziyaret etmek isteyen yerli ve yabancı turistlerin kullandığı uluslararası bir havaalanına sahiptir (www.dalamancevreturizm.org). İlçede turizm dışında tarım ve hayvancılık faaliyetleri de gerçekleştirmektedir. Ayrıca kağıt sanayi de bir diğer ekonomik faaliyet olarak sıralanabilmektedir. Dalaman ilçesi sınırları içerisinde yer alan Göcek beldesinde bulunan marinalar sayesinde ilçede marınacılığın da ekonomik faaliyetler içerisinde sıralanması mümkündür. Turistik açıdan ise ilçenin pek çok doğal koya sahip olduğu ifade edilebilir. Dalaman Çayı ise halen ülkemizde önemli rafting merkezlerinden biri durumundadır.

Resim 1. Dalaman Havzası Konumu

Kaynak: www.dalyaninfo.com/Dalyan/dalyan_ulasim.html (erişim tarihi, 15.04.2014)

Havza içerisindeki en büyük belediye olan Ortaca Belediyesi 2014 yerel seçimleri öncesinde yapılan yerel yönetimlerdeki düzenlemeler sonucu Dalyan belediyesini de sınırları içerisine katmıştır. Böylelikle 2011 verilerine göre 43bin civarında olan belediye nüfusu 52bin’e yükselmiştir (www.ortaca.gov.tr). Belediye sınırları içerisinde yer alan Sarıgerme Köyünde beş yıldızlı resort otel sınıfında toplam dokuz otel hizmet vermekte, bununla birlikte küçük ölçekli konaklama işletmeleri de bulunmaktadır. Ayrıca Dalyan kanalı çevresinde de küçük ve orta ölçekli konaklama işletmeleri yer almaktadır. Bu bağlamda Ortaca belediyesinde temel ekonomik faaliyetlerin başında turizmi saymak mümkündür. Bununla birlikte bölgenin tarihte Dalaman Çayı’nın eski yatağı olması nedeniyle bereketli topraklara sahip olması tarımın da temel ekonomik faaliyetler içerisine girmesini sağlamıştır. Köyceğiz gölünü denize bağlayan Dalyan Kanalı içerisinde balık yetiştiriciliği de yapılmaktadır. Dalyan kanalı sonunda yer alan İztuzu plajı ve yine kanal kenarında yer alan Kaunos Antik Kenti ise bölgenin diğer turistik değerleri içerisinde sıralanmaktadır (www.ortaca.gov.tr).

Köyceğiz Belediyesi ise havza sınırları içerisinde yer alan üçüncü belediyeyi oluşturmaktadır. Her ne kadar Köyceğiz gölü coğrafi olarak havza içerisinde yer almasa da

gölün denizle bağlantısını oluşturan kanal havza içerisinde yer almakta, turizm açısından da bölgeyi diğer iki belediyeden ayırmak mümkün olmamaktadır. Köyceğiz gölü, dünyada sayısı çok az olan ayaklı göllerden biridir. Ayaklı göl kavramı, denize doğal bir kanal vasıtasıyla birleşen göller için kullanılmaktadır. Köyceğiz Gölü'nü denize bağlayan kanal Ortaca ilçesi sınırları içerisinde geçerek İztuzu plajında son bulmaktadır. Köyceğiz gölü-Dalyan kanalı-İztuzu plajı güzergâhı pek çok tatlı su balığına da ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca bu güzergâh Nil kaplumbağası ve Akdeniz'de yaşayan nesli tükenmekte olan kaplumbağa türlerinden *Caretta Caretta*'ların da doğal yaşam alanıdır. Yılın sekiz ayında su kayağı yapılmasına imkan sağlayan gölün hemen kıyısında yer alan Sultaniye Köyü'nde ise sıcak ve soğuk termal sulara sahip olan kaplıcalar mevcuttur (www.koycegiz.gov.tr).

Proje Süreci

Dalaman Havzası Destinasyon Yönetim Projesi 2012 yılında destinasyonda yer alan paydaşlardan; Muğla Üniversitesi öğretim elemanları, Ortaca Belediyesi temsilcileri ve Sarıgerme bölgesinde faaliyet gösteren iki resort otel temsilcisinin Ortaca Kent Konseyi çatısı altında bir araya gelmesi ile gelişmeye başlamıştır. Bölgede yer alan turizm kurum ve kuruluşlarının bir araya gelmemeleri, turizm işletmelerinin dağınıklığı, meslek örgütlerinin yetersizliği ve tüm bunlar nedeniyle gerçekleştirilen turizm faaliyetlerinin kontrol edilememesi nedeniyle destinasyonun tek bir elden yönetimini, yatırımların ve kaynakların doğru kullanımını, doğal çevrenin korunmasını, bölgenin tanıtımı ve pazarlanmasını sağlayacak bir örgüt eksikliğinin giderilmesi amacıyla böyle bir proje geliştirilmesi fikri benimsenmiştir. Proje fikir aşamasında öncelikle ulaşılabildiği kadar çok paydaşın katılımının sağlandığı toplantılar gerçekleştirilerek “beyin fırtınası” yöntemi ile bölgenin ülke turizminden daha fazla pay alabilmesi için nelere ihtiyacı olduğunun ortaya konması amaçlanmıştır. Bu bağlamda, yapılması gereken yatırım ve faaliyetlerin tek bir belediye sınırı içerisinde yer almaması nedeniyle destinasyon sınırlarının çizilmesi ve belirlenen destinasyon sınırları içerisinde kalan belediyelerin bir araya getirilmesi amaçlanmıştır.

Ortaca, Dalaman, Köyceğiz, Toplarlar, Beyobası ve Dalyan belediyelerinin başkanlarının bir araya getirildiği bir toplantı gerçekleştirilmiş, bu toplantıda belediye başkanlarına projenin amaçları ve bölgeye sağlayacağı katkılar hakkında bilgi verilerek onların desteği istenmiştir. Değişen yerel yönetim yasası nedeniyle Toplarlar, Beyobası ve Dalyan belediyeleri 2014 yerel seçimlerinden sonra belediyeliklerini kaybedeceklerini gerekçe göstererek çalışma içerisinde doğrudan yer almalarının doğru olmayacağını ancak alınan kararlara riayet edeceklerini ifade etmişlerdir. Zira 30 Mart 2014'de gerçekleştirilen yerel seçimler sonrasında Beyobası ve Toplarlar belediyeleri Köyceğiz belediyesi sınırlarına, Dalyan belediyesi ise Ortaca belediyesi sınırlarına dahil edilmiştir. Sonuç olarak Ortaca, Köyceğiz ve Dalaman belediyelerinin böyle bir çalışmada birlikte hareket etmeleri sağlanmıştır. Söz konusu üç belediye başkanı yapılacak olan faaliyet ve yatırımlarda belediyelerin maddi ve aynı katkılarını düzenleyen bir protokole imza atmışlardır. Ayrıca ege bölgesinde faaliyet gösteren Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) ile iletişim kurularak olası proje ve faaliyetlerde desteklerinin sağlanması ve GEKA'nın turizm yatırımları için destek paketi açıklamasının sağlanması yoluna gidilmiştir.

Turizm işletmecilerinden, GEKA'dan, üniversiteden ve belediyelerden temsilcilerin katılımı ile gerçekleştirilen toplantılar zinciri 2013 bahar ayına kadar devam etmiş, bu süreç içerisinde yukarıda sıralanan faaliyetlerin yanı sıra dünyada gerçekleştirilen farklı destinasyon yönetim projeleri incelenmiştir. İncelenen projeler Şekil 1'de sıralanmaktadır. Ülkemizde ise

“Bodrum Tanıtım Stratejisi”, “Antalya Tanıtım A.Ş”, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Marka Kent Stratejik Kalkınma Planı, “Marmaris Yarımadası Stratejik Planı” ve “Muğla İli Turizm Sektörünün Uluslararası Rekabetçilik Analizi” incelenen raporlar arasında yer almaktadır. İncelenen raporlar ve destinasyon planları doğrultusunda ve bölgenin öznel koşulları nedeniyle böyle için en uygun organizasyon şeklinin belediyelerin önderliğini üstlendiği bir organizasyon olduğu kararına varılmıştır. Ayrıca mevcut durumun ortaya konabilmesi için destinasyon hakkında yapılmış akademik çalışma ve raporların incelenmesinin yanı sıra kamu kurum ve kuruluşlarından elde edilen verilerin de derlenmesi yoluna gidilmiştir. 2014 yerel seçimleri ve yerel seçimlerden sonra Muğla ilinin büyükşehir statüsü kazanacak olması nedeniyle yerel yönetimlerde yönetim ve işleyiş değişiklikleri yaşanabileceğinden destinasyon yönetim projesi çalışmaları 2013 yaz ayları itibariyle askıya alınmış olup 2014 yerel seçimlerinden sonra devam ettirilecektir.

Tablo 1. Yönetim Planları İncelenen Destinasyonlar

Destinasyon	Ülke	Yılı
Mackay	Avustralya	2007-2010
Moreton Bay	Avustralya	2009
Cumbria	İngiltere	2010-2011
Central Coast	Avustralya	2010-2013
Newcastle	Avustralya	2010-2013
Hunter	Avustralya	2013
Cooma	Avustralya	2013
Manchester	İngiltere	2013-2014
Pembrokeshire	İngiltere	2013-2018

Dalaman Havzasına İlişkin SWOT Analizi

Destinasyon yönetim projesi kapsamında atılması gereken ilk adım mevcut durumun tespitidir. Destinasyonda gerçekleştirilmek istenen gelişmelerin neler olduğuna karar verilebilmesi ve olası gelişmelerin takip edilebilmesi için öncelikle mevcut durumun ne olduğu konusunda bilgi sahibi olunması gerekmektedir. Mevcut durum tespitine yönelik literatürde farklı araştırmalar bulunmaktadır. Bu araştırmalardan en yaygın kullanılanlarından biri ise SWOT analizidir. SWOT, Strengths (güçlü yanlar), Weaknesses (zayıf yönler), Opportunities (fırsatlar) ve Threats (tehditler) kelimelerinin baş harflerinden oluşmaktadır. Bir işletmenin ya da kurumun mevcut durumunun analiz edilmesi için kullanılan bu yöntemde kurum içerisine yönelik olarak kurumun güçlü ve zayıf yönleri değerlendirilirken kurumun içerisinde bulunduğu çevreye yönelik olarak ise fırsatlar ve tehditler incelenmektedir (Dinçer,

2003:143). Dalaman Havzası Destinasyon Yönetim projesi için en uygun yöntem olarak da SWOT analizinin uygulanmasına karar verilmiştir. Bu bağlamda belediyeler, turizm il müdürlükleri, kamu kurum ve kuruluşlarından elde edilen veriler ve bölgeye yönelik daha önce gerçekleştirilmiş çalışmalar ışığında bir analiz gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen SWOT analizi neticesinde bölgeye ilişkin olarak aşağıdaki sonuçlara varılmıştır:

Güçlü Yönler:

- Coğrafi konumu nedeniyle ülkemizde güneşli gün sayısı ve gün içerisinde güneşlenme süresi en fazla olan bölgeler içerisinde yer alması turizm sezonunun da uzun olmasını sağlamaktadır.
- Köyceğiz-Dalaman-Ortaca ilçelerinin sınırları içerisinde iklime ve sulak alanlara bağlı olarak pek çok bitki ve hayvan çeşitliği ve doğal güzellikler bulunmaktadır.
- Bölge kuş göç yolları üzerinde olduğu için kuş gözlemciliği açısından avantajlıdır.
- Dalyan kanalı kenarında yer alan Kaunos Antik Kenti bölgenin tarihsel zenginliği açısından güçlü yönünü oluşturmaktadır.
- Dalyan kanalı ve İztuzu plajında yaşayan ve nesli tükenmekte olan Caretta Caretta'lar bölgenin önemli bir çekiciliğidir.
- Bölgede İztuzu ve Sarıgerme plajı olmak üzere iki önemli plaj bulunmaktadır. Her iki plajın da uzunluğu 4 km'ye ulaşmaktadır. Ayrıca Ekincik, Sarsala, Aşı koyuları gibi pek çok koy bölgenin deniz turizmi açısından güçlü yönünü oluşturmaktadır.
- Dalaman çayı halen ülkemizin 2 ve 3'ncü derecelerde rafting yapılabilen önemli bir merkezi konumundadır.
- Köyceğiz gölü kenarında yer alan Sultaniye kaplıcaları günümüzde özellikle iç pazar açısından sağlık turizminde önemli bir çekim yeri olma özelliği taşımaktadır.
- Dalaman ilçesinde yer alan hava alanı uluslar arası bir alan olma özelliği taşımakta, özellikle yaz aylarında paket turlara paralel olarak farklı pazarlardan direkt uçuşlar alabilmekte, yolcular hava alanından çıktıklarında otellerine ulaşma süresi yarım saati geçmemektedir.
- Bölge Fethiye ve Marmaris destinasyonlarına yakınlığı nedeniyle söz konusu destinasyonlardan da gününbirlik ziyaretlere açık konumdadır.
- Zengin kültür, örf ve adet, yöre insanının geleneksel konukseverliği de destinasyonun bir diğer güçlü yönünü oluşturmaktadır.

Zayıf Yönler:

- Destinasyonda her ne kadar Sarıgerme bölgesinde resort oteller bulunsa bu otellerin çoğunluğunun tek bir tur operatörü ile anlaşmalı çalışıyor olması ve özellikle Dalyan ve Köyceğiz bölgelerinde yeni ve nitelikli tesislerin azlığı bir zayıf yön olarak ortaya çıkmaktadır.

- Üç belediye sınırları içerisinde de altyapı ve üst yapı problemleri ciddi boyutlardadır.
- Bölgenin Marmaris, Bodrum ve Fethiye destinasyonlarının gölgesinde kalması, güçlü bir destinasyon markasının yaratılamamış olması bir diğer zayıf yöndür.
- Bölgede turizm açısından ulusal ve uluslararası yatırımlar yetersiz durumdadır.
- Turizmin sezonluk olması ve on iki aya yayılamamasından kaynaklı temel geçim kaynağı olarak görülmemesi ve bu nedenle bölge halkının turizmi tarım faaliyetlerinden arta kalan zamanda yapılacak ikincil bir gelir kaynağı olarak değerlendirmeleri de bölgenin en önemli zayıf yönlerinden birini oluşturmaktadır.
- Bölgede turizm yatırımcılarının ve yöneticilerinin bir meslek örgütünün bulunmaması.
- Farklı alanlarda yapılacak yatırımların hangi kamu kurumunun sorumluluğu altında olduğuna ilişkin yetki belirsizlikleri.
- Düzensiz ve denetimsiz yönde gelişen ticari faaliyetlerin bölge turizminde ve ürün kalitesinde yol açtığı yozlaşma.
- Havaalanı ile yerleşim yerleri arasındaki taşıma ağının kurulmamış olmasından dolayı belirli bölgelere bireysel seyahat edenlerin araç kiralama yada taksi tutma dışında alternatiflerinin olmaması.
- Her üç belediye sınırları içerisinde de hediyelik eşya sektörünün gelişmemiş olması ve bu nedenle bölgeye has kaliteli hediyelik ürünlerin yetersiz olması. Ayrıca halı, kuyum, deri gibi hediyelik eşya mağazalarının da az sayıda bulunması.
- Bölgede gerçekleştirilen turizm faaliyetlerini tek elden koordine edecek ve kısa-orta-uzun vadeli turizm politikaları geliştirebilecek bir kurumun bulunmaması.

Fırsatlar:

- Son yıllarda iç turizmde yaşanan gelişmeler.
- Dalaman belediyesi sınırları içerisinde yapımı süren marina inşaatının tamamlanması durumunda bölgeye yeni bir ulaşım kapısının açılacak olması.
- Sarıgerme bölgesinin resort turizm açısından yatırımcıların ilgisini çekmesi.
- Kültür ve Turizm Bakanlığının Sarıgerme bölgesine yönelik turizm yatırımlarının teşvikine ilişkin girişimlerinin bulunması.
- Türkiye turizminde görülen genel gelişmenin bölge turizminde de olumlu katkılar sağlayacak olması.
- Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası'nın ilçede bir kurvaziyer limanı inşası için girişimlerinin olumlu sonuç vermesi durumunda bu limana gelecek olan turistlerin bölgeye çekilebilecek olması.

- GEKA'nın bölgede yapılacak olan turizm amaçlı projelere vermiş olduğu teknik ve maddi destek.
- Dalaman ve Köyceğiz belediyeleri sınırları içerisinde tespit edilmiş ancak tesisleştirilmesi gerçekleştirilmemiş termal suların bulunması
- Tracking, rafting, agro-turizm, kültür turizmi, kırsal turizm, balon turizmi, kampçılık, kuş gözlemciliği gibi pek çok farklı turizm çeşidi potansiyelinin bulunması.

Tehditler:

- Ülkemize turist gönderen ana pazarları oluşturan AB ülkelerinde yaşanan ekonomik ve siyasi problemler.
- AB ülkelerinden Türkiye aleyhtarı propagandalar sonucu oluşan olumsuz imaj algısı
- Suriye'de yaşanan iç karışıklıkların ülke imajına olumsuz etkileri.
- Özellikle Dalyan kanalı çevresinde yabancılara satılan çok sayıda ev bulunması ve bu evlerin ikincil konut olarak kiralanılması.
- Gerçekleştirilecek destinasyon yönetim sürecinde yaşanabilecek kurumlar arası olası görev ve yetki paylaşımı sorunları.
- Ülke içerisinde ve ülke dışarısında pek çok destinasyonun gelişmesi ve destinasyonlar arası rekabetin yoğunlaşması.
- Dalyan kanalı içerisinde faaliyet gösteren teknelerin sayısındaki artış ve yarattıkları gürültü/görüntü/su kirlilikleri.
- Yeterli araştırma yapılmadan ve plansız olarak geliştirilen turizm ürünleri nedeniyle daha yüksek ürün potansiyellerinin düşük seviyede değerlendirilmesi ve bu durumun da karlılığı ve müşteri memnuniyetini düşürmesi.

Sonuç ve Öneriler

Dünya turizm faaliyetleri incelendiğinde destinasyon yönetim organizasyonları geliştirilmesi yaklaşımının pek çok destinasyon tarafından benimsendiği görülmektedir. Ülkemizde de Antalya, Bodrum, Marmaris gibi marka değeri yüksek olan destinasyonlarımız başta olmak üzere benzer uygulama çalışmaları bulunmaktadır. Her destinasyonun kendine özgü yapısı nedeniyle oluşturulacak destinasyon yönetim organizasyonunun da destinasyonun özelliklerine uygun şekilde geliştirilmesi gerekmektedir. Dalaman havzası içerisinde Dalaman, Ortaca ve Köyceğiz belediyelerinin yer alması, havzada yer alan büyük turizm işletmelerinin çoğunluğunun tek bir tur operatörünün işletmeciliğinde bulunması nedeniyle bölgesel bir pazarlama faaliyetinde aktif yer almakta çekingen davranmaları, bölgenin temel ekonomik gelirinin tarıma dayalı olması ve bu nedenle yerel halkın turizm faaliyetlerini tarımdan arta kalan zamanlarda yapılacak ilave bir ekonomik faaliyet gibi görmesi nedeniyle sektörün önemini kavrayamaması gibi nedenler yüzünden dalaman havzasında

gerçekleştirilecek bir destinasyon yönetim organizasyonunun belediyelerin liderliğinde gerçekleştirilmesinin en doğru yöntem olacağına karar verilmiştir. Bu bağlamda her üç belediyenin de imzaladığı bir protokol metni hazırlanmıştır. Bu metin kapsamında belediyeler turizm amaçlı gerçekleştirilecek projelere aynı ve nakdi yardımda bulunmayı ve gerçekleştirilecek turizm faaliyetlerinde üç yıl süreyle birlikte çalışmayı kabul etmişlerdir. Protokolün örnek nüshası çalışmanın sonunda verilmiştir.

Gerçekleştirilen SWOT analizi sonunda elde edilen sonuçlardan hareketle, gerek güçlü yönlerde gerekse fırsatlar başlığı altında su temalı pek çok başlığın ön plana çıktığı görülmüştür. Dalaman Havzası; Dalaman Çayı, Köyceğiz Gölü, Dalyan Kanalı, İztuzu ve Sarıgerme Plajları, Sultani Kaplıcası ve aktif kullanılmayan pek çok termal suyu ve destinasyon sınırları içerisinde yer alan pek çok farklı koyları ile suya ilişkin faaliyetlerde üstün yönlerle ve önemli fırsatlara sahiptir. Bu nedenle gerçekleştirilecek olan proje kapsamında bölgeye yönelik ürün geliştirme ve marka oluşturma çalışmalarında bölgenin bu özelliğinin ön plana çıkartılmasına karar verilmiştir. Destinasyon ismi olarak da bölgenin bu özelliğini ön plana çıkartacak olan “Su Diyarı” sloganı ve sloganın uluslararası pazarlarda kullanılmak üzere “Turkish Water Land” sloganı tercih edilmiştir.

Su temasının ön plana çıkartılabilmesinin en önemli yollarından biri rekreasyon faaliyetlerinin değerlendirilmesidir. Rekreasyon faaliyetleri literatürde farklı başlıklar altında sınıflandırılmaktadır. “Suya Dayalı Rekreasyon Faaliyetleri” de bu başlıklardan bir tanesidir. Karahan ve Orhan (2009) çalışmalarında suya dayalı rekreasyon faaliyetlerini; yüzmeye, aletli su dalışı, rüzgar sörfü, yelkencilik, kürekçilik, kano, jet ski, balıkçılık, su kayağı, sandalla gezinti, bot ve motorlu su araçlarıyla gezinti, yat gezintisi, tekne gezintisi, deniz motoru gezintisi, şnorkel ile denize girme, radyo kontrollü maket yat yarışları ve havuz oyunları olarak sıralamışlardır. Kuşkusuz bu aktivitelerin farklı su sporlarının da ilave edilmesi ile çoğaltılması mümkündür. Bu aktiviteler incelendiğinde rüzgar gerektiren aktiviteler dışında tamamının Dalaman Havzası içerisinde gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirilme potansiyelinin bulunduğu gözlemlenmektedir. Bu sonuçlardan hareketle Dalaman Havzası içerisinde turistik ürün geliştirilmesi sürecinde; Dalaman Çayı’nda rafting, Köyceğiz gölünde tekne gezintileri ve göl balıkçılığı, Dalyan kanalında kano ve tekne gezintileri, İztuzu ve Sarıgerme plajlarında başta yüzmeye olmak üzere su sporları, Aşı, Sarsala ve Ekincik koylarında yat turizmi ve diving, Sultaniye kaplıcası ve henüz kullanıma açılmamış termal kaynaklarda termal suya dayalı sağlık turizmi, yakın zamanda hizmete girmesi planlanan Dalaman marinada yat turizmi gibi faaliyetlerin alt turistik ürünler olarak geliştirilmesi, bölgeye yapılacak yatırım ve projelerde su ve suya dayalı rekreasyon faaliyetleri temasının ön plana çıkarılması ve “Turkish Water Land” sloganının bir üst marka olarak sunulması amaçlanmaktadır.

EK 1:

ORTACA DALAMAN KÖYCEĞİZ BÖLGESİNDE TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ BÖLGENİN ULUSAL VE ULUSLARARASI TANITIMI İÇİN HİZMET PROJELERİ ÜRETİLMESİ PROTOKOLÜ

1. TARAFLAR

1.1. ORTACA BELEDİYESİ: Atatürk Mahallesi Atatürk Bulvarı No:105 Ortaca / Muğla

1.2. DALAMAN BELEDİYESİ: Karaçalı Mahallesi Atatürk Caddesi No:104 Dalaman/Muğla

1.3. KÖYCEĞİZ BELEDİYESİ: Ulucami Mahallesi Hükümet Konağı Binası Köyceğiz/Muğla

2. YASAL DAYANAK

2.1 5393 Sayılı Belediye Kanunu Madde - 14 Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

2.2 5393 Sayılı belediye kanunu Madde 75- Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

a) Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Bu takdirde iş, işin yapımını üstlenen kuruluşun tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

b) Mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynı ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel temin edebilir.

c) Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, özürü dernek ve vakıfları, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Denilmektedir.

3. PROTOKOL KONUSU

Bu protokole konu olan Ortaca köyceğiz Dalaman ilçelerinin bir bütün olarak, bölgesel anlamda turizmin geliştirilmesi bölgenin Ulusal ve uluslar arası marka haline gelmesi ve mevcut turizm potansiyelinin geliştirilmesine yönelik her türlü tanıtım, hizmet projeleri turizmin geliştirilmesine yönelik altyapı projeleri, ve çevre hizmetlerinin iyileştirilmesi biyolojik çeşitliliğin artırılması projelerinin hazırlanabilmesi ve uygulanabilmesi için gerekli teknik, kurumsal, ulusal ve uluslararası tanıtım, pazarlama ve finansal işbirliğinin sağlanmasıdır.

Bu çalışmalar kapsamında:

3.1 YÖREDE TURİZM EKONOMİSİNİ GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI:

- Turizm işlerliğindeki her türlü olumsuzlukların tespit edilerek giderilmesi
- Her türlü alt sektörde hizmet kalitesinin ve müşteri memnuniyetinin artırılması
- Turizm faaliyetlerinde ortak politika, strateji ve projelerin geliştirilmesi

3.2 BÖLGESEL TANITIM VE İMAJ OLUŞTURMA ÇALIŞMALARI:

- Tanıtma faaliyetlerinde profesyonel uzmanlık alanlarının kullanılması
- Tanıtım etkinliği için bilimsel verilere dayanılarak organize hareket edilmesi
- Bölgesel tanıtımda kurumlar arası koordinasyon ve dayanışmanın sağlanması

3.3) BÖLGEDEKİ TURİZM DEĞERLERİNİN TESBİTİ VE YAYGIN KULLANIMI:

- Turizm değerlerine ilişkin yaygın ve detaylı envanter çalışmaları yürütülmesi
- Tanıtmaya ilişkin bilgi dosyaları ve destek arşiv malzemelerinin oluşturulması
- Oluşturulan malzemelerin etkin bir şekilde piyasaya kullanımına sunulması

3.4) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON MALZEMELERİNİN ÜRETİLMESİ:

- Tanıtımda basın haberciliğinden yararlanılması amaçlı yerel ajans faaliyeti oluşturulması
- Haber konuları, özgün makaleler ve araştırmalar arşivleri
- Fotoğraf, dia ve film ile elektronik ortamalı malzeme arşivi hazırlanması (internet sayfası)

3.5) TANITIM EYLEM VE ETKİNLİKLERİNE KATILIM ORGANİZASYONU:

- Yurt içi ve yurt dışı fuarlara etkin ortak katılımların organize edilmesi
- Yurt içi ve yurt dışı kongre ve seminerlere etkin olarak katılınması
- Özgün seminerler düzenleyerek sonuçlarının piyasada etkin bir şekilde duyurulması

3.6 ALTERNATİF TURİZM KONULARININ GELİŞTİRİLMESİ:

- Çağdaş gelişmelere ve müşteri taleplerine uygun yeni konuların bölgede uygulanması
- Bölgede geliştirilen ve geliştirilecek olan projelere organize destek ve kaynak sağlanması

4. SORUMLULUKLAR

Protokol ortakları Belediyelerin Belediye Başkanlarınca atanacak temsilcilerinden oluşan ortak bir çalışma komisyonu oluşturulur. Komisyon, ilgili belediyelerden 2 şer temsilci ilgili İlçe Kent Konseylerinden 2 temsilci İlçe de kurulu Meslek Yüksekokullarından 2 iktimsilciden oluşur. Komisyon gerekli görmesi durumunda Sivil toplum örgütleri ve diğer kamu kuruluşlarından temsilci talep edebilir. Komisyon kararını oy çokluğu esasına göre alır ve alınan kararlar belediye başkanları onayından sonra yürürlüğe girer. Komisyon aşağıdaki çalışmalarını yürütmekle görevlidir:

4.1. Ortaca Köyceğiz Dalaman Belediyeleri bölgesel bazda gerçekleştirilecek tanıtım, her türlü hizmet, turizmin geliştirilmesine yönelik altyapı projeleri, ve çevre hizmetlerinin iyileştirilmesi biyolojik çeşitliliğin artırılması projelerinde de işbirliğine gideceklerdir. Ulusal ve uluslar arası finans kaynaklarına ortak başvuru yapabileceklerdir. Bu tür projelerde protokol ortakları gerçekleştirilecek projelerde aralarında kordinatör belediye seçebilirler.

4.2. Protokol konusunda üretilecek projelerde projenin ana unsurlarının gerçekleşeceği belediye proje koordinatörü diğer belediyeler proje ortağı olacaklardır. İlgili belediyeler yapılacak olan projelerde belediye sınırları dışında yapılacak olan çalışmalar için ayrıca bir meclis kararı alınmaksızın bu protokol ve dayanağı olan meclis kararlarına göre çalışmalar yapılacaktır. Ancak ilgili belediye başkanları gerekli görmesi durumunda projeleri belediye meclisi onayına sunabilirler.

4.3. Protokol ortakları hazırlanan projelerin finansmanını sağlanması hususunda işbirliğine gideceklerdir. Proje kapsamında olmak kaydıyla Ortaca Köyceğiz ve Dalaman belediyeleri aralarında finansman kaynak aktarımında bulunabileceklerdir. Yapılan harcamalar 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre belgelenecek harcama belgeleri daha sonra ilgili belediyeye sunulacaktır.

5. SÖZLEŞMENİN SÜRESİ ve FESHİ

5.1 . İş bu protokol imza tarihinden itibaren yasal dayanağı Olan 5393 Sayılı Belediye Kanunu ilgili maddeleri yürürlükte kalmak kaydıyla 3 yıl geçerlidir.

5.2 Protokol ortaklarının isteği ile protokol fes edilebilir. Ancak devam eden projeler bitimine kadar protokol ortaklarının her türlü sorumlulukları devam eder.

5.3 Bu protokol ilgili Belediye Meclislerinin onayı ile belediye başkanlarınca imza edildikten sonra yürürlüğe girer.

5.4 İş bu protokolde yazılı hususlar/.../2012 tarihinde 2 nüsha olarak imzalanmıştır.

ORTACA BELEDİYESİ

DALAMAN BELEDİYESİ

KÖYCEĞİZ BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Belediye Başkanı

Belediye Başkanı

KAYNAKÇA

Australian Tourism Ministry, (2007). A National Framework For Best Practice Destination Management Planning.

Cengiz Z (2011). “Turizmde Destinasyon Yönetimi”, Turizm Güncel, 31.01.2011 www.turizmguncel.com/makale/turizmde-destinasyon-yonetimi--m445.html

[Coltman Michael M](#) (1989). Introduction to Travel and Tourism: An international approach, Van Nostrand Reinhold, New York.

Dinçer Ö (2003). Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası (6.baskı), Beta Basım Yayım: İstanbul.

Güripek E (2013). Turizm Destinasyonlarının Rekabet Gücünün Artırılmasında Stratejik Destinasyon Yönetimi: Çeşme Alaçatı Destinasyonu Üzerine Bir Uygulama, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

Karahan F, Orhan T (2009). Çoruh Havzası Uzundere Vadisi'nin Kırsal Rekreasyon Planlaması Yönünden Suyu Dayalı Olanakları, Kırsal Çevre Ve Ormancılık Sorunlarını Araştırma Derneği, Kırsal Çevre Yıllığı.

Lowler B, Philpot O (2010). Central Coast Destination Management Plan for Tourism, pp.6, New South Wales Australia.

Morrison A (2013). Destination Management and Destination Marketing: The Platform for Excellence in Tourism Destinations, TOURISM TRIBUNE, 28,1, 6-9.

Prezenza Angelo, Lorn Sheehan and J.R. Brent Ritchie (2004). “Towards A Model of The Roles and Activities of Destination Management Organizations”, World Tourism Organization Survey Of Destination Management Organizations, Spain: World Tourism Org.

Özdemir G (2008). Destinasyon Pazarlaması, Detay yayıncılık, Ankara.

Özdemir N, Yılmaz F, Yorulmaz B (2007). Dalaman Çayı Üzerindeki Bereket Hidro-Elektrik Santrali Baraj Gölü Suyunun Bazı Fiziko-Kimyasal Parametrelerinin ve Balık Faunasının Araştırılması, ÇEVKOR Ekoloji Dergisi, 16, 62, 30-36.

Prideaux B (2009). Resort Destinastions: Evoloution, Management and Development, Elsevier Ltd., USA.

Schauman P (2005). The Guide to Successful Destinastion Management, John Wiley & Sons, New Jersey.

Sheehan R, Ritchie JRB (2005). Destination Stakeholders Exploring Identity and Salience, Annals of Tourism Research, 32(3): 711–734.

Yeşiltaş M (2013). Destinasyon Yönetimi, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir.

Dalaman Havzası-Ortaca- Köyceğiz-Dalaman Turizm İşletmelerinin Birleşmesi - 05/09/2012. www.dalamancevreturizm.org/?&Syf=1&Id=170345&pt=Duyurular(erişim tarihi, 15.04.2014).

www.dalyaninfo.com/Dalyan/dalyan_ulasim.html (erişim tarihi, 15.04.2014).

www.ortaca.gov.tr/default_b0.aspx?content=194 (erişim tarihi, 15.04.2014).

www.koycegiz.gov.tr/ (erişim tarihi, 15.04.2014).